

Bijlage 3B - Verwerkersovereenkomst

KB en opdrachtnemer invoeren

Inhoudsopgave

ARTIKEL	PAGINA
Inhoudsopgave	2
Artikel 1. Begrippen.....	3
Artikel 2. Voorwerp van deze Verwerkersovereenkomst	4
Artikel 3. Inwerkingtreding en duur	5
Artikel 4. Omvang verwerkingsbevoegdheid Opdrachtnemer.....	5
Artikel 5. Beveiliging van de Verwerking	5
Artikel 6. Geheimhouding door Personeel van Opdrachtnemer	6
Artikel 7. Subverwerker.....	6
Artikel 8. Bijstand vanwege rechten van Betrokkene	6
Artikel 9. Inbreuk in verband met Persoonsgegevens	6
Artikel 10. Terugbezorgen of wissen Persoonsgegevens.....	6
Artikel 11. Informatieverplichting en audit.....	7
Bijlage 1 – Persoonsgegevens en Verwerkingsactiviteiten	8
Bijlage 2 – Overzicht goedgekeurde Subverwerkers en doorgifte buiten de EER	9
Bijlage 3 – Beveiligingsmaatregelen	10
Bijlage 4 – Melden van beveiligingsinbreuk	11

DE ONDERGETEKENDEN:

- (1) De Koninklijke Bibliotheek, statutair gevestigd te Prins Willem-Alexanderhof 5, 2595 BE 's-Gravenhage, Nederland (hierna te noemen "**Verwerkingsverantwoordelijke**"); en
- (2) [Volledige naam en rechtsvorm van Verwerker die optreedt als verwerker], statutair gevestigd te [Adresgegevens en land] (hierna te noemen "**Verwerker**");

hierna gezamenlijk te noemen: "**Partijen**", en afzonderlijk: "**Partij**";

OVERWEGENDE DAT:

- voor zover Opdrachtnemer Persoonsgegevens Verwerkt ten behoeve van Opdrachtgever in het kader van de Raamovereenkomst, kwalificeert Opdrachtgever als Verwerkingsverantwoordelijke voor de Verwerking van Persoonsgegevens en Opdrachtnemer als Verwerker;
- Partijen in deze Verwerkersovereenkomst, zoals bedoeld in artikel 28, derde lid, van de Verordening, hun afspraken over de Verwerking van Persoonsgegevens door Opdrachtnemer wensen vast te leggen.

KOMEN OVEREEN:

Artikel 1. Begrippen

In deze Verwerkersovereenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan wordt gegeven in de ARVODI-2025 of de Verordening, met dien verstande dat een aantal begrippen op de Verwerkersovereenkomst zijn toegespitst. Aldus en in aanvulling daarop wordt onder de volgende begrippen, ongeacht of ze in meervoud of enkelvoud, of als werkwoord of zelfstandig naamwoord worden gebruikt, in deze Verwerkersovereenkomst verstaan:

- 1.1 ARVODI-2025: Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het uitvoeren van Diensten 2025.
- 1.2 Betrokkene: degene op wie een Persoonsgegeven betrekking heeft.
- 1.3 EER: Europese Economische Ruimte, zijnde alle EU-landen plus Liechtenstein, Noorwegen en IJsland.
- 1.4 Inbreuk in verband met Persoonsgegevens: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins Verwerkte gegevens.
- 1.5 Ontvanger: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie/waaraan de Persoonsgegevens worden verstrekt. Overheidsinstanties die mogelijk Persoonsgegevens ontvangen in het kader van een bijzonder onderzoek overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijke recht gelden echter niet als Ontvangers; de Verwerking van die gegevens door die overheidsinstanties strookt met de gegevensbeschermingsregels die op het betreffende verwerkingsdoel van toepassing zijn.

- 1.6 Raamovereenkomst: de overeenkomst tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer van [datum], met kenmerk [kenmerk].
- 1.7 Persoonsgegevens: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, die Opdrachtnemer in het kader van de Raamovereenkomst ten behoeve van Opdrachtgever Verwerkt.
- 1.8 Toezichthoudende autoriteit: een door een lidstaat ingevolge artikel 51 van de Verordening ingestelde onafhankelijke overheidsinstantie.
- 1.9 Verordening: Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).
- 1.10 Verwerker: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de Verwerkingsverantwoordelijke Persoonsgegevens Verwerkt.
- 1.11 Verwerkersovereenkomst: deze overeenkomst inclusief overwegingen en bijbehorende bijlagen.
- 1.12 Verwerking: een bewerking of een geheel van bewerkingen in het kader van de Raamovereenkomst met betrekking tot Persoonsgegevens, of een geheel van Persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.
- 1.13 Verwerkingsverantwoordelijke: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de Verwerking van Persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze Verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de Verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen.

Artikel 2. Voorwerp van deze Verwerkersovereenkomst

- 2.1 Deze Verwerkersovereenkomst regelt de Verwerking door Opdrachtnemer in het kader van de Raamovereenkomst en is onlosmakelijk verbonden met de Raamovereenkomst.
- 2.2 De aard en het doel van de Verwerking, het soort Persoonsgegevens en de categorieën van Persoonsgegevens, Betrokkenen en Ontvangers zijn in Bijlage 1 omschreven (Bijlage 2, 3 en 4 van dit document dient door de Opdrachtnemer te worden ingevuld bij gunning van de Opdracht).
- 2.3 Opdrachtnemer garandeert de toepassing van passende technische en organisatorische maatregelen, opdat de Verwerking aan de vereisten van de Verordening voldoet en de bescherming van de rechten van de Betrokkene is gewaarborgd.
- 2.4 Opdrachtnemer garandeert te voldoen aan de vereisten van de toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking.

Artikel 3. Inwerkingtreding en duur

- 3.1 Deze Verwerkersovereenkomst treedt in werking op het moment waarop deze door Partijen is ondertekend.
- 3.2 Deze Verwerkersovereenkomst eindigt nadat Opdrachtnemer alle Persoonsgegevens heeft gewist, terugbezorgd en bestaande kopieën heeft verwijderd met inachtneming van artikel 10 van deze Verwerkersovereenkomst.
- 3.3 Deze Verwerkersovereenkomst is niet tussentijds opzegbaar.

Artikel 4. Omvang verwerkingsbevoegdheid Opdrachtnemer

- 4.1 Opdrachtnemer Verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht en op basis van schriftelijke instructies van Opdrachtgever, tenzij een op Opdrachtnemer van toepassing zijnde wettelijk voorschrift hem tot Verwerking verplicht. In dat geval stelt Opdrachtnemer Opdrachtgever voorafgaand aan de Verwerking in kennis van dat wettelijk voorschrift, tenzij dat wettelijk voorschrift deze kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt.
- 4.2 Opdrachtnemer heeft geen zeggenschap over het doel van en de middelen voor de Verwerking als bedoeld in de Verordening.

Artikel 5. Beveiliging van de Verwerking

- 5.1 Onverminderd artikel 2.3 van deze Verwerkersovereenkomst treft Opdrachtnemer de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen zoals beschreven in Bijlage 2.
- 5.2 Partijen erkennen dat het waarborgen van een passend beveiligingsniveau voortdurend kan dwingen tot het treffen van aanvullende beveiligingsmaatregelen. Opdrachtnemer waarborgt een op het risico afgestemd beveiligingsniveau.
- 5.3 Voor zover Opdrachtgever daarom uitdrukkelijk schriftelijk verzoekt, treft Opdrachtnemer aanvullende maatregelen met het oog op de beveiliging van de Persoonsgegevens.
- 5.4 Opdrachtnemer Verwerkt Persoonsgegevens niet buiten de EER, tenzij hij daarvoor uitdrukkelijk schriftelijk toestemming, zo nodig voorzien van nadere voorwaarden, heeft verkregen van Opdrachtgever en behoudens afwijkende wettelijke verplichtingen.
- 5.5 Opdrachtnemer informeert Opdrachtgever zonder onredelijke vertraging zodra hij kennis heeft genomen van onrechtmatige Verwerkingen van Persoonsgegevens of tekortschieten (in de naleving van) technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen zoals bedoeld in het eerste en tweede lid.
- 5.6 Opdrachtnemer verleent Opdrachtgever bijstand bij het doen nakomen van de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 32 tot en met 36 van de Verordening.

Artikel 6. Geheimhouding door Personeel van Opdrachtnemer

- 6.1 De Persoonsgegevens hebben een vertrouwelijk karakter als bedoeld in artikel 11.1 van de ARVODI-2025.
- 6.2 Opdrachtnemer waarborgt dat zijn Personeel zich ertoe heeft verbonden vertrouwelijkheid in acht te nemen als bedoeld in artikel 11.2 van de ARVODI-2025.

Artikel 7. Subverwerker

Wanneer Opdrachtnemer, met inachtneming van het bepaalde in artikel 6 van de ARVODI-2025, een andere Verwerker inschakelt om ten behoeve van Opdrachtgever verwerkingsactiviteiten te verrichten, worden aan deze andere Verwerker bij een Raamovereenkomst dezelfde verplichtingen inzake gegevensbescherming opgelegd als die welke in deze Verwerkersovereenkomst zijn opgenomen.

Artikel 8. Bijstand vanwege rechten van Betrokkene

- 8.1 Voor zover mogelijk en rekening houdend met de aard van de Verwerking door middel van passende technische en organisatorische maatregelen, verleent Opdrachtnemer Opdrachtgever bijstand bij het vervullen van diens plicht om verzoeken om uitoefening van de in hoofdstuk III van de Verordening vastgelegde rechten van de Betrokkene te beantwoorden.
- 8.2 Partijen dragen elk de door henzelf in verband met de in het eerste lid te maken kosten.
- 8.3 Opdrachtnemer stuurt een verzoek vanuit een Betrokkene zo spoedig mogelijk aan Opdrachtgever.

Artikel 9. Inbreuk in verband met Persoonsgegevens

- 9.1 Opdrachtnemer informeert Opdrachtgever zonder onredelijke vertraging, zodra hij kennis heeft genomen van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens, overeenkomstig de afspraken zoals vastgelegd in Bijlage 3.
- 9.2 Opdrachtnemer informeert Opdrachtgever ook na een melding op grond van het eerste lid over ontwikkelingen betreffende de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens.
- 9.3 Partijen dragen elk de door henzelf te maken kosten gerelateerd aan de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens.

Artikel 10. Terugbezorgen of wissen Persoonsgegevens

- 10.1 Na afloop van de Raamovereenkomst, of zoveel eerder als overeengekomen, draagt Opdrachtnemer er zorg voor dat hij, naar gelang de keuze van Opdrachtgever, alle Persoonsgegevens wist of terugbezorgt aan Opdrachtgever en bestaande kopieën verwijdert, tenzij opslag van de Persoonsgegevens op basis van een wettelijk voorschrift verplicht is.
- 10.2 Partijen kunnen voor afzonderlijke of categorieën Persoonsgegevens bewaartermijnen overeenkomen. Na afloop van de overeengekomen bewaartermijn draagt Opdrachtnemer zorg voor het wissen of terugbezorgen en het verwijderen van kopieën van de betreffende

Persoonsgegevens, tenzij opslag van deze Persoonsgegevens op basis van een wettelijk voorschrift verplicht is.

Artikel 11. Informatieverplichting en audit

- 11.1 Opdrachtnemer stelt alle informatie ter beschikking die nodig is om aan te tonen dat de verplichtingen uit deze Verwerkersovereenkomst zijn en worden nagekomen.
- 11.2 Opdrachtgever kan een audit van de onder deze Verwerkersovereenkomst vallende verwerkingsactiviteiten (laten) uitvoeren als concrete omstandigheden daartoe aanleiding geven. Opdrachtnemer verleent alle medewerking aan audits, waaronder begrepen audits bij Personeel van Opdrachtnemer, tenzij dit redelijkerwijs niet van hem kan worden verwacht.
- 11.3 Opdrachtnemer stelt Opdrachtgever onmiddellijk in kennis indien naar zijn mening een instructie van Opdrachtgever in het kader van artikel 11 eerste en/of tweede lid van deze Verwerkersovereenkomst, inbreuk oplevert met een wettelijk voorschrift inzake gegevensbescherming.
- 11.4 Partijen dragen zelf de kosten die zij maken in verband met de in dit artikel bedoelde informatieverstrekking en audits, waaronder begrepen de kosten van door hen ingeschakelde derden.
- 11.5 Opdrachtgever is te allen tijde bevoegd om naar aanleiding van de op grond van dit artikel verkregen informatie nadere maatregelen voor te stellen. Opdrachtnemer is gehouden aan die maatregelen in redelijkheid uitvoering te geven.

ALDUS OVEREENGEKOMEN EN IN TWEE ORIGINELN ONDERTEKEND:

Verwerkingsverantwoordelijke
Koninklijke Bibliotheek

Verwerker
[Naam verwerker]

Naam: Eva de Jong

Functie: Directieteamlid, portefeuille Bedrijfsvoering

Datum:

Paraaf KB Privacy jurist

Naam: [Naam tekenbevoegde]

Functie: [Functie verwerker]

Datum:

Paraaf KB Owner

Bijlage 1 – Persoonsgegevens en Verwerkingsactiviteiten

Deze bijlage is onderdeel van de Verwerkersovereenkomst en moet door Verwerkingsverantwoordelijke worden ingevuld.

1. Onderwerp: De Verwerking van Persoonsgegevens zoals nader omschreven in deze Verwerkersovereenkomst en de Raamovereenkomst.

2. Categorieën Betrokkenen (dat zijn de personen van wie Persoonsgegevens worden Verwerkt door Verwerker):

o ...

3. De te Verwerken (categorieën) persoonsgegevens

De volgende (categorieën) Persoonsgegevens Verwerkt Verwerker namens/in opdracht van Verwerkingsverantwoordelijke:

o ...

4. Bewaartermijn: hoe lang bewaart Verwerker de Persoonsgegevens of criteria noemen die worden gebruikt om de bewaartermijn vast te stellen:

...

5. Doel: De Persoonsgegevens worden verwerkt voor het uitvoeren van de diensten zoals genoemd in de Overeenkomst en deze Verwerkersovereenkomst.

Paraaf KB Privacy jurist

Bijlage 2 – Overzicht goedgekeurde Subverwerkers en doorgifte buiten de EER

Deze bijlage is onderdeel van de Verwerkersovereenkomst en moet door Verwerkingsverantwoordelijke, respectievelijk Verwerker worden ingevuld.

1. Goedgekeurde Subverwerkers:

Verwerkingsverantwoordelijke heeft Verwerker [aankruisen door Verwerkingsverantwoordelijke wat van toepassing is]:

☐ Specifieke toestemming gegeven voor het inschakelen van de hierna opgenomen Subverwerker

☐ Algemene toestemming gegeven voor het inschakelen van Subverwerkers.

De door Verwerker ingeschakelde Subverwerkers zijn (in te vullen door Verwerker):

Naam Subverwerker die door Verwerker wordt ingeschakeld	Vestigingsplaats	Soort activiteit	Land van verwerking (inclusief opslag van data)	Vestigingsland Subverwerker
[volledige naam en rechtsvorm Subverwerker]	[adresgegevens en land]	[bijv.: hosting, levering content, klantondersteuning]		

2. Doorgifte buiten de EER

Verwerkingsverantwoordelijke heeft Verwerker specifieke toestemming gegeven voor de hierna opgenomen Doorgifte aan derde landen in verband met artikel 9.

Beschrijving doorgifte	Entiteit die de Persoonsgegevens doorgeeft + land	Entiteit die de Persoonsgegevens ontvangt + land	Doorgifte-mechanisme	Extra getroffen waarborgen voor doorgifte buiten de EER

Paraaf KB Privacy jurist

Bijlage 3 – Beveiligingsmaatregelen

Deze bijlage is onderdeel van de Verwerkersovereenkomst en moet door Verwerker worden ingevuld.

Verwerker levert deze informatie aan die door de Verwerkingsverantwoordelijke zal worden getoetst tegen haar informatiebeveiligingsbeleid

De door Verwerker getroffen Beveiligingsmaatregelen die van toepassing zijn op de in de Raamovereenkomst bedoelde activiteiten, worden hieronder omschreven:

OMSCHRIJVING VAN DOOR VERWERKER TE NEMEN BEVEILIGINGSMAATREGELEN

Omschrijving van de door Verwerker te nemen beveiligingsmaatregelen

[LET OP: AANVINKEN WAT VAN TOEPASSING IS EN AANVULLEN; WEGHALEN WAT NIET VAN TOEPASSING IS]:

- *Anonimisering (waaronder test-data)*
- *Applicatie whitelisting*
- *Auditlog toegang persoonsgegevens*
- *Backup*
- *Backup offsite*
- *Beveiligde remote access*
- *CERT/CSIRT*
- *Certificeringen security / privacy*
- *Cybersecurity/privacy bewustzijn training*
- *Datavalidatie*
- *Data vernietiging volgens officiële norm*
- *DDoS bescherming*
- *Encryptie van data at-rest*
- *Encryptie van data in-transit*
- *Firewall*
- *Fysieke toegangsbeveiliging*
- *(Geautomatiseerde) verwijdering data na bewaartermijn*
- *Gefingeerde testdata*
- *IP whitelisting*
- *PEN testing (& rapportage overlegbaar)*
- *Role-based Access Control*
- *Clear Screen beleid*
- *Security monitoring/SIEM*
- *Single Sign-On*
- *SOC 2 type II rapportage overlegbaar*
- *Two-factor authenticatie*
- *Update/patch beleid*
- *Overig, te weten.....*

Paraaf KB (plv.) CISO

Bijlage 4 – Melden van beveiligingsinbreuk

Deze bijlage is onderdeel van de Verwerkersovereenkomst en moet door Verwerker worden ingevuld.

Voor het melden van een beveiligingsinbreuk als bedoeld in artikel 7 moet Verwerker contact opnemen met:

Het **Computer Security Incident Response team** van Verwerkingsverantwoordelijke (CSIRT-KB).

Bereikbaar: maandag t/m vrijdag van 06:00 tot 23:00 uur
 zaterdag en zondag van 10:00 tot 23:00 uur

Telefoonnummer: 070 – 3140314

E-mailadres: security@kb.nl

Voor communicatie over een beveiligingsinbreuk als bedoeld in artikel 7 kan Verwerkingsverantwoordelijke met gebruikmaking van onderstaande gegevens contact opnemen met Verwerker:

Naam	Functie / Rol	Emailadres	Telefoonnummer	Contact-tijdvak
[volledige naam]	[bijv. FG, CISO, CERT]			

Een melding van een beveiligingsinbreuk als omschreven in artikel 7, moet in ieder geval de volgende gegevens bevatten:

- de aard van de Beveiligingsinbreuk, waar mogelijk onder vermelding van de categorieën en het geschatte aantal Betrokkenen en Persoonsgegevens in kwestie;
- of de Persoonsgegevens versleuteld, geanonimiseerd of anderszins onbegrijpelijk zijn gemaakt;
- de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen;
- de waarschijnlijke gevolgen van de Beveiligingsinbreuk; en
- de maatregelen die Verwerker heeft genomen of voorstelt te nemen om de Beveiligingsinbreuk aan te pakken, waaronder, in voorkomend geval, maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan.

Paraaf KB Privacy jurist
